

Datum: 2026-09-02
Handläggare: Zung Bawi Zel
Diariernr: 2023.257 TEN

Tekniska nämnden

Framtida vatten- och avloppsförsörjning i Bjärke

Ärendebeskrivning

Det finns idag tre vattenverk och ett avloppsreningsverk i Alingsås norra kommun del Bjärke. Samtliga fyra anläggningar är i behov av större renoveringar eller ombyggnationer. Därtill finns det risk för att vattentäkten i Sollebrunn förorenas av överliggande massor samt att restriktivare lagstiftning kräver långtgående åtgärder på Sollebrunns reningsverk avseende rening och utsläppspunkt. Utifrån detta finns det ett behov av att utreda om anläggningarna bör ersättas med ett nytt gemensamt vattenverk samt ett nytt/renoverat avloppsreningsverk, alternativt att överföringsledningar istället förser området med vatten från Alingsås vattenverk samt avleder spillvattnet till Nohaga reningsverk.

Dåvarande samhällsbyggnadsnämnd beslutade 2022-10-24, § 174, utifrån genomförd multikriterieanalys, att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utreda och förprojektera framtida VA-lösning i form av överföringsledningar mellan Alingsås och Bjärke, vilket också var det alternativ som förordades i multikriterieanalysen.

Förprojektering av överföringsledningar mellan Alingsås och Bjärke har nu genomförts. Arbetet har innefattat undersökning av befintliga mark- och miljöförhållanden samt framtagande av förslag på lokalisering och dimensionering av ledningar och anläggningar. I uppdraget ingick även att beakta social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet och utöver detta har kostnadsbedömning och identifiering av nödvändiga tillståndsansökningar gjorts.

Förprojekteringen visar på att projektet är tekniskt genomförbart samt ekonomiskt försvarbart, men fortsatt arbete krävs för att fördjupa de tekniska detaljerna och säkerställa alla nödvändiga tillstånd.

Tekniska nämnden beslutade 20 april 2026 att godkänna förvaltningens förslag. Kommunstyrelsen beslutade den 1 juni 2026 att ärendet återremitteras till tekniska nämnden för komplettering av beslutsunderlaget med en uppdaterad beredskaps- och sårbarhetsanalys av de tre alternativen med fokus på dricksvattenkvalitet, miljöpåverkan, klimatförändringar samt försörjningssäkerhet vid kris och höjd beredskap. Utredningen ska även redovisa om dessa aspekter påverkar den samlade bedömningen jämfört med 2022 års analys.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har nu kompletterat ärendet med det i återremissen efterfrågade underlaget.

Förvaltningens yttrande

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att ett inriktningsbeslut tas. Inriktningsbeslutet utgör grund för planering av underhåll och reinvesteringar i befintliga VA-anläggningar. Beslutet i sig innebär inte ett direkt ställningstagande till investeringar. Beslut om investeringar fattas inom respektive årsbudget.

Inriktningsbeslutet innebär även att delar av utbyggnaden kan komma att genomföras när det finns samordningsvinster med andra projekt. I dessa fall kommer investeringar att krävas i förtid utifrån projektets tänkta färdigställande.

Eftersom samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att den mest kostnadseffektiva, robusta och hållbara VA-försörjningen för Bjärke uppnås genom överföringsledningar till/från Alingsås tätort önskar VA-avdelningen att gå vidare och inleda detaljprojektering. Detaljprojektering innebär fördjupade undersökningar kring bland annat markmiljö och geoteknik. VA-avdelningen önskar även inleda en dialog med myndigheter och berörda markägare för att påbörja tillståndsprocesser kopplade till framtida utbyggnad och därmed minimera projektrisker.

Ärendet har sedan beslut i tekniska nämnden 20 april 2026 kompletterats med ytterligare underlag.

Ekonomisk bedömning

Projektets kostnader bedöms uppgå till cirka 700 miljoner kronor och kommer medföra behov av höjning av VA-taxan. Kostnaderna bedöms dock bli lägre med detta alternativ jämfört med alternativet om upprustning eller nybyggnation av lokala anläggningar.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden godkänner förvaltningens förslag.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Tekniska nämnden får i uppdrag att detaljprojektera samt bygga överföringsledningar mellan Alingsås och Bjärke för dricks- och spillvatten.
2. Tekniska nämnden ska vid genomförande avveckla följande anläggningar: Sollebrunns reningsverk, Sollebrunns vattenverk, Gräfsnäs vattenverk och Magras vattenverk.

Beslutet ska skickas till

KS/KF

Jennie Eriksson

Tf VA-chef

tjänsteskrivelse, 2026-09-02

Zung Bawi Zel

Projektledare Jennie Eriksson, Godkännare